

Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego

Informacja z 4 spotkania

GWD - „Doskonalenie zarządzania drogami powiatowymi”

Termin spotkania: **14-15 czerwca 2012 (czwartek-piątek)**
Miejsce spotkania: **sala konferencyjna Hotel Uroczysko, 25-900 Cedzyna, Cedzyna 44D**

Kolejne czwarte już spotkanie GWD-Transport jako spotkanie dwudniowe odbyło się w dniach 14-15 czerwca 2012 r. w powiecie kieleckim (województwo świętokrzyskie) zgodnie z założeniami i ustaleniami na spotkaniu w powiecie brzezińskim. W spotkaniu wzięło udział 19 z 21 stałych desygnowanych do prac w tej GWD przedstawicieli wszystkich powiatów uczestniczących w projekcie. Do podstawowej GWD dołączył jeszcze jeden powiat - powiat płocki. Tradycyjnie w pracach GWD uczestniczyli również eksperci ZPP p. Ludwik Węgrzyn i Rafał Rudka oraz koordynator projektu p. Jarosław Komża. W spotkaniu jako gospodarz wzięło udział również starosta kielecki Pan Zdzisław Wrzałka który przed rozpoczęciem prac warsztatowych grupy zaprezentował swój powiat w formie prezentacji multimedialnej osiągnięć i dorobku powiatu kieleckiego. W trakcie dwudniowego spotkania uczestnicy warsztatów zapoznali się również w terenie z technologiami remontów dróg stosowanymi w powiecie oraz dokonali wizji lokalnej na zmodernizowanych drogach powiatowych.

Spotkanie przebiegało zgodnie z harmonogramem. Dodatkowo zaprezentowano uczestnikom spotkania GWD dane z raportu ogólnopolskiego badania ankietowego wg. metodologii SAS dotyczące jakości usług świadczonych przez samorządy. Tematyka poszczególnych punktów programu **Spotkania nr 4**, podobnie jak podczas poprzednich trzech spotkań, oprócz materiałów i opracowań pisemnych dostarczonych uczestnikom przed spotkaniem, prezentowana była również w formie prezentacji multimedialnych. Przed rozpoczęciem omawiania tematu głównego spotkania, grupa została zapoznana z oceną przebiegu spotkania 3-go w Rochnie oraz z treścią **Informacji nr 3** z tego spotkania przesłanej do ZPP jako sprawozdanie z prac grupy – nie wniesiono uwag do treści informacji.

Założenia do opracowania i wdrożenia standardów

Grupa Wymiany Doświadczeń po prezentacji **wskaźników** w zakresie bieżącego i zimowego utrzymania dróg powiatowych w każdym z siedmiu powiatów uczestniczących w projekcie zdecydowała że wyniki i sposoby dojścia do nich będą podstawą do przyjęcia standardów w tym zakresie. Analiza danych i wskaźników potwierdziła dokonany wybór usług (bieżące i zimowe utrzymanie dróg) z sektora zarządzania drogami powiatowymi. Członkowie GWD zdecydowali również że do dalszego monitoringu oraz oceny jakości świadczonych usług na drogach powiatowych w poszczególnych powiatach oraz ogólnego zadowolenia bądź też niezadowolenia z tych usług niezbędne jest również przeprowadzenie badań ankietowych. Respondentami tych badań będą radni powiatowi i gminni wszystkich jst. objętych działaniami projektu tj. radni powiatów uczestniczących w projekcie (7 powiatów) i radni wszystkich gmin należących do tych powiatów (72 gminy) - razem ok. 1500 ankiet. Ankieta badawcza obejmowała 16 pytań każde z 5 wariantami odpowiedzi oraz jedno pytanie dotyczące opinii i uwag respondenta na temat poprawy stanu dróg w swoim miejscu zamieszkania.

Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego
Zatwierdzony wzór ankiety stanowi **Załącznik nr 1** do niniejszej informacji. Badania ankietowe zostaną przeprowadzone na wrześniowych sesjach rad miast, gmin i powiatów i przesłane moderatorowi celem opracowania danych zbiorczych. Wyniki ankiet zostaną omówione podczas 6-go spotkania GWD w grudniu 2012 roku.

System Analiz Samorządowych - raport z badania ankietowego

Po przedstawieniu założeń do opracowania własnych standardów usług na drogach powiatowych jako informację uzupełniającą do wyboru najlepszych rozwiązań w zakresie standaryzacji usług ekspert ZPP przedstawił raport z badania ankietowego powiatów w tym zakresie. Badania dotyczyły lat 2009-2010 i zostały przeprowadzone w styczniu 2012 roku. Badania oparto o metodologię SAS a sam raport zawiera analizę danych oraz wskazuje propozycje działań rozwiązujących problemy zarządców dróg. W prezentowanym raporcie analizie poddano efektywność zarządów dróg powiatowych/wydziałów w Starostwach Powiatowych funkcjonujących w określonych warunkach otoczenia (prawnych, administracyjnych, finansowych i społeczno-gospodarczych). Częściowo podjęto także rozważania dotyczące podziału administracyjnego dróg oraz zaproponowano pewne rozwiązania finansowo-budżetowe. Wyniki raportu dla badanej GWD Transport-powiaty przedstawia się następująco:

- gęstość zaludnienia w powiatach uczestniczących w projekcie wynosi średnio ok. 85 os/km² przy czym w powiecie płockim tylko 60 os/km² zaś w powiecie bieruńsko-lędzińskim aż 360 os/km²,
- gęstość powiatowej sieci drogowej jest najwyższa w powiecie bieruńsko-lędzińskim - 0,64 km/km² a najniższa w powiecie polkowickim - 0,33 km/km²
- długość chodników wzdłuż dróg powiatowych w przeliczeniu na 100 km dróg powiatowych jest najwyższa w powiecie bieruńsko-lędzińskim - 54,56 km/km a najniższa w powiecie płockim - 4,26 km/km,
- udział dróg gruntowych w stosunku do ogólnej długości dróg powiatowych jest najwyższy w powiecie płockim - 16,45 % a najniższy w powiecie brzezińskim - 0 %,
- wysokość wydatków budżetu powiatu ogółem na 1 km drogi powiatowej jest najwyższa w powiecie bieruńsko-lędzińskim - 442.748 zł/km a najniższa w powiecie kieleckim - 122.466 zł/km,
- wysokość wydatków majątkowych inwestycyjnych ogółem na 1 km drogi powiatowej jest najwyższa w powiecie bieruńsko-lędzińskim 150.080 zł/km a najniższa w powiecie brzezińskim 14.819 zł/km,
- ilość projektów inwestycyjnych realizowanych we współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego jest najwyższa w powiecie kieleckim - 37, oleśnicki - 12, a najniższa w powiecie brzezińskim - 4,

Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego

- wysokość nakładów na zimowe utrzymanie 1 km dróg powiatowych jest najwyższa w powiecie polkowickim - 3.332 zł/km a najniższa w powiecie oleśnickim - 1.275 zł/km,
- liczba zarejestrowanych samochodów ogółem na 1000 mieszkańców jest najwyższa w powiecie płońskim - 930,32 szt. a najniższa w powiecie polkowickim - 504,49 szt.,
- liczba wypadków drogowych na 1000 pojazdów samochodowych jest najwyższa w powiecie brzezińskim - 1,99, bieruńsko-lędzińskim - 1,20 a najniższa w powiecie polkowickim - 0,29,
- Ilości kilometrów dróg powiatowych na 1 pracownika zarządu dróg lub 1 pracownika zatrudnionego w starostwie, a zajmującego się zarządzaniem drogami powiatowymi jest najwyższa w powiecie brzezińskim - 65,25 km/etat a najniższa w powiecie bieruńsko-lędzińskim - 4,14 km/etat,
- średnie wynagrodzenia pracowników etatowych powiatowego zarządu dróg lub pracowników zatrudnionych w starostwie powiatowym, a zajmujących się zarządzaniem drogami powiatowymi jest najwyższe w powiecie płońskim - 62.018 zł/etat a najniższe w powiecie bieruńsko-lędzińskim - 34.925 zł/etat,

Wnioski i analiza porównawcza danych i wskaźników z raportu SAS.

Samorządy powiatowe w ciągu 12 lat funkcjonowania, dążąc do stworzenia optymalnego systemu zarządzania i utrzymania infrastruktury komunikacyjnej wygenerowały trzy modele zarządzania:

- Model I - polegający na kompleksowym zleceniu praktycznie wszystkich robót utrzymaniowych,
- Model II - polegający na realizacji prawie wszystkich robót utrzymaniowych we własnym zakresie,
- Model III - polegający na częściowym zleceniu robót.

Badania wskazały również że aż 94 % badanych powiatów wskazuje na konieczność powrotu do subwencji drogowej lub innej formy finansowania odbudowy infrastruktury drogowej aby uratować polskie drogi powiatowe przed całkowitą degradacją. Badania wskazują również na następujące strategiczne rekomendacje:

- zmiana ustawy o drogach publicznych oraz innych ustaw, pod kątem usprawnienia zarządzania drogami i poprawy efektywności wydatkowania środków publicznych,
- dokonanie przeglądu kategoryzacji dróg,
- ustawowe przekazanie dróg niespełniających warunków wynikających z zapisu art. 6a. ustawy o drogach publicznych, jak również dróg niespełniających podstawowych parametrów (szerokość, klasa drogi, itp.), wszystkich dróg w centrach miast (rynki, drogi dojściowe i spacerowe wokół centrów miast) w gestię gmin,
- wprowadzenie jednolitego zarządzania ulicami w granicach wszystkich miast (przez prezydenta lub burmistrza);

Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego

- zmiana w ustawie o finansowaniu dróg – usunięcie zapisu dyskryminującego samorządy terytorialne w dostępie do Krajowego Funduszu Drogowego;
- utrzymanie Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych, przy założeniu dofinansowania realizowanych projektów w wysokości nie mniejszej niż 50 proc. kosztów kwalifikowanych projektu,
- wsparcie z budżetu państwa procesu regulacji stanu prawnego nieruchomości zajmowanych przez drogi,
- uruchomienie Samorządowego Funduszu Drogowego

Ustalania GWD-Transport-powiaty na spotkaniu nr 4

Po analizie wskaźników z uwzględnieniem wniosków i opinii SAS uczestnicy projektu potwierdzili dokonany wybór usług (bieżące i zimowe utrzymanie dróg) z sektora zarządzania drogami powiatowymi do dalszego monitorowania. Monitoring zostanie poparty własnymi badaniami ankietowymi na temat zarządzania drogami w powiatach uczestniczących w pracach GWD

Harmonogram pracy GWD-Transport-powiaty.

Kolejne piąte spotkanie GWD Transport-powiaty odbędzie się na zaproszenie starosty oleśnickiego 04-05 października 2012 (czwartek-piątek) w Starostwie Powiatowym w Oleśnicy. Partnerzy uzgodnili, że tematyka tego spotkania oprócz podstawowych kwestii wynikających z przyjętego na pierwszym spotkaniu planu pracy grupy zostanie poszerzona o własne doświadczenia w zarządzaniu drogami powiatowymi głównie w zakresie organizacji pracy zarządów dróg, trybie wydawania decyzji administracyjnych szczególnie dotyczących zajęcia pasa drogowego. W międzyczasie zostaną również przeprowadzone badania ankietowe wśród radnych miast i gmin powiatów uczestniczących w projekcie.

Bieruń 28.06.2012 r.

Moderator Grupy Wymiany Doświadczeń

Bernard Bednorz

